

Phần Thứ Tám: XỬ CỦA NĂM KIẾT

Năm kiết là: Kiết ái, kiết sân, kiết kiêu mạn, kiết san (keo kiệt), kiết tật (ganh ghét).

Hỏi: Tánh của năm kiết như thế nào?

Đáp: Kiết ái là năm thứ ái trong ba cõi, gồm mười lăm thứ. Kiết mạn cũng thế. Kiết giận dữ có năm thứ. Kiết keo kiệt và kiết ganh ghét bị tư duy đoạn trừ.

Ba mươi bảy thứ này là tánh của năm kiết. Tánh của kiết này đã gieo trồng nơi thân trở thành sở hữu tự nhiên.

Đã nói tướng của kiết xong, tiếp theo nói về hành.

Hỏi: Vì sao gọi là kiết? Nghĩa của kiết như thế nào?

Đáp: Nghĩa ràng buộc là nghĩa của kiết, nghĩa trói buộc của khổ là nghĩa của kiết, nghĩa độc hại xen tạp là nghĩa của kiết, nghĩa ràng buộc là nghĩa của kiết.

Hỏi: Ràng buộc là kiết, kiết là ràng buộc, làm sao biết được?

Đáp: Khế kinh chép: Tôn giả Xá-lợi-phất hỏi Tôn giả Ma-ha Câu-hy-la: Thế nào là sự trói buộc? Câu-hy-la! Mắt trói buộc sắc hay sắc trói buộc mắt?

Tôn giả Ma-ha Câu-hy-la đáp: Tôn giả Xá-lợi-phất! Không phải mắt trói buộc sắc, không phải sắc trói buộc mắt, cho đến ý, pháp, không phải ý trói buộc pháp, chẳng phải pháp trói buộc ý, trong đây hoặc là dâm, hoặc là dục tức là trói buộc ấy. Tôn giả Xá-lợi-phất! Ví như hai con bò: một đen, một trắng, một chiếc ách, một sợi dây dục buộc. Tôn giả Xá-lợi-phất! Nếu có người nói rằng: Bò đen trói buộc bò trắng, bò trắng trói buộc bò đen. Tôn giả Xá-lợi-phất! Có phải người kia nói là như nhau không?

Tôn giả Xá-lợi-phất đáp: Không phải.

Hiền giả Câu-hy-la hỏi: Vì sao?

Tôn giả Xá-lợi-phất đáp: Hiền giả Câu-hy-la! Không phải bò đen trói buộc bò trắng, không phải bò trắng trói buộc bò đen, mà chính là sự trói buộc của sợi dây và chiếc ách. Sự trói buộc của người kia cũng như thế.

Hiền giả Câu-hy-la nói: Tôn giả Xá-lợi-phất! Không phải mắt trói buộc sắc, không phải sắc trói buộc mắt, cho đến ý, pháp, không phải ý trói buộc pháp, không phải pháp trói buộc ý, hễ trong đây có dâm, hoặc có dục là có sự trói buộc.

Nghĩa ràng buộc của khổ là nghĩa của kiết. Như trói buộc là nghĩa của kiết, thì chúng sinh cõi Dục bị kiết cõi Dục trói buộc trong nỗi khổ

của cõi Dục, chúng sinh cõi Sắc bị kiết ở cõi Sắc trói buộc trong nỗi khổ của cõi Sắc, chúng sinh cõi Vô Sắc bị kiết ở cõi Vô Sắc trói buộc trong nỗi khổ của cõi Vô Sắc. Các kiết ở cõi Dục là tướng trói buộc, trói buộc trong sự khổ, không phải sự vui. Các kiết của cõi Sắc, Vô Sắc, các kiết đó là tướng trói buộc, trói buộc trong sự khổ, chẳng phải vui.

Nghĩa độc hại xen lẫn là nghĩa của kiết: chánh thọ của thế tục là chỗ chánh diệu sinh ra như giải thoát, dứt trừ nhập, tất cả nhập là sự độc hại xen lẫn của kiết mà bị Thánh kia đã diệt trừ. Như thức ăn rất thơm ngon lẫn chất độc. Người có trí có thể loại trừ các thứ độc hại xen lẫn kia. Cũng thế, chánh thọ của thế tục là chỗ phát sinh tốt đẹp tội bậc, bậc Thánh kia có thể dứt trừ sự độc hại xen lẫn của kiết.

Đây nói nghĩa trói buộc là nghĩa của kiết, nghĩa trói buộc của khổ là nghĩa của kiết, nghĩa độc hại xen lẫn là nghĩa của kiết.

Đã nói rộng về lĩnh vực của năm kiết xong.
